

— 2019 —

**Календар знаменних дат
Харківського
національного
медичного університету**

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

**Календар
знаменних дат
Харківського
національного
медичного
університету
на 2019 рік**

---

*Харків
2019*

Укладачі:

Ж. М. Перцева
О. В. Семененко
С. А. Кравченко
О. В. Куц

**Комп'ютерна верстка та
дизайн:**

О. В. Куц

Відповідальна за випуск:

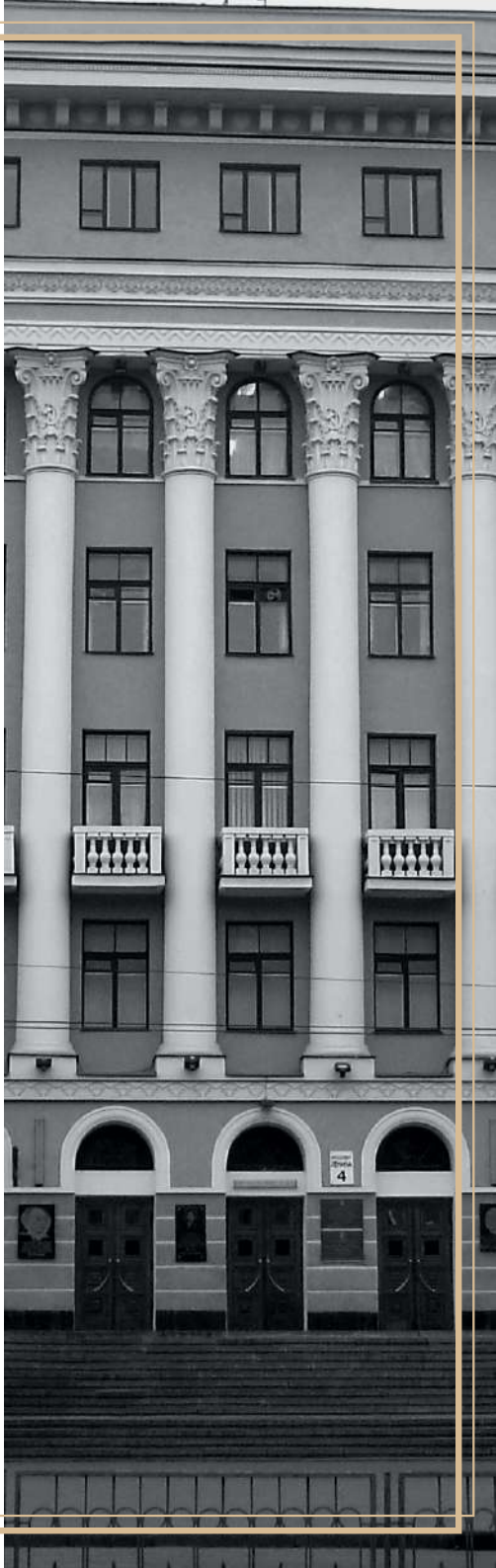
С. А. Кравченко

Календар знаменних дат Харківського національного медичного університету на 2019 рік / уклад. Ж. М. Перцева [та ін.] ;
Наук. б-ка ХНМУ. — Харків, 2019. — 36 с.

Календар знаменних і пам'ятних дат, присвячений ювілейним датам видатних діячів медичної науки Харківського національного медичного університету.

Зміст

Січень	6
Бурлаченко Г.А.....	6
Гапон Є.М.....	7
Малая Л.Т.....	7
Пейсахович Г.І.....	8
Лютий	9
Високович В.К.....	9
Мітасов І.Г.....	10
Трубніков В.П.....	10
Березень	11
Бокаріус М.С.....	11
Гіршман Л.Л.....	12
Лазаревич І.П.....	12
Попов Є.О.....	13
Квітень	14
Венедіктов О.С.....	14
Почепцов В.Г.....	15
Топузов В.С.....	15
Травень	16
Цейтлін О.З.....	16
Черкес О.І.....	17
Червень	18
Матвєєва В.Ф.....	18

Мельников О.В.....	19
Певзнер О.Д.....	19
Липень.....	20
Бокариус М.М.....	20
Коган-Ясний В.М.....	21
Рюмшина Є.П.....	21
Утєвський А.М.....	22
Фавр В.В.....	22
Серпень.....	23
Браунштейн О.П.....	23
Ванцетті Т.Л.....	24
Єллінський М.І.....	24
Ковалевський П.І.....	25
Лейтес С.М.....	25
Ломиковський Л.М.....	26
Вересень.....	27
Наранович П.А.....	27
Пенський Ю.Р.....	28
Риндовський Г.С.....	28
Светухін М.І.....	29
Шумлянський П.М.....	29
Жовтень.....	30
Постоев Я.Я.....	30
Шаповал В.І.....	31
Шатілов П.І.....	31
Листопад.....	32
Трінклер М.П.....	32
Грудень.....	33
Альперн Д.О.....	33
Деркач В.С.....	34
Лямбль Д.Ф.....	34
Ювілеї кафедр.....	35

Січень

Бурлаченко Георгій Андрійович
(08.01.1894 – 1967)

125 років 3 дня народження
доктора медичних наук, профе-
сора, завідувача кафедри рентге-
нології ХМІ (1950-).

Гапон Євген Микитович
(23.01.1904 – 1950)

115 років з дня народження видатного хіміка, завідувача кафедри хімії ХМІ (1929–1931).

Малая Любов Трохимівна
(13.01.1919 – 14.04.2003)

100 років з дня народження академіка НАН і АМН України, Героя Соціалістичної Праці (1979) та Героя України (1999), Заслуженого діяча науки УРСР (1968), лауреата Державних премій СРСР (1974) та України, засновника та директора Інституту терапії АМН України, завідувача кафедр факультетсько-госпітальної терапії (1955–1961) та госпітальної терапії та клінічної фармакології (1961–2003) ХМІ (згодом ХДМУ), декана лікувального факультету (1956–1958), почесного громадянина м. Харкова (1999).

Пейсахович Григорій Ісаакович
(16.01.1909 – 01.12.1980)

110 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри оперативної хірургії й топографічної анатомії (1959–1974).

Лютий

Високович Володимир Костянтинович
(09.02.1854 – 07.06.1912)

165 років з дня народження видатного патологоанатома, бактеріолога, епідеміолога, першого завідувача Бактеріологічного інституту ХМО (1889–1895), вченого, який вперше у світі провів профілактичні щеплення проти черевного тифу (1899).

Мітасов Іван Григорович
(15.02.1919 – 11.09.2006)

100 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри факультетської хірургії ХМІ (1970–1991).

Трубніков Віктор Пилипович
(16.02.1924 – 09.09.1995)

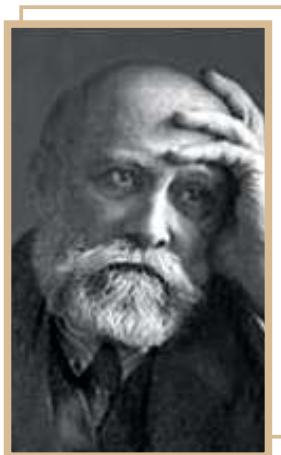
95 років з дня народження заслуженого діяча науки УРСР, завідувача кафедри ортопедії, травма-тології ті військово-польової хірургії ХМІ (1962–1989).

Березень

Бокаріус Микола Сергійович
(31.03.1869 – 23.12.1931)

150 років з дня народження видатного судового медика, організатора судово-медичної та криміналістичної служби в Україні, першого заслуженого професора УРСР (1925), завідувача кафедри судової медицини ХМІ (1910–1931), засновника та директора інституту науково-судової експертизи (1923).

Гіршман Леонард Леопольдович
(25.03.1839 – 03.01.1921)

180 років з дня народження заслуженого професора (1893), видатного офтальмолога, засновника і директора офтальмологічної клініки Харківського університету (1872–1905), завідувача кафедри офтальмології Харківського університету (1885–1905), почесного громадянина м. Харкова, засновника училища для сліпих дітей у м. Харкові.

Лазаревич Іван Павлович
(17.03.1829 – 25.02.1902)

190 років з дня народження відомого акушера-гінеколога, винахідника багатьох акушерських інструментів, завідувача кафедри акушерства, жіночих та дитячих хвороб Харківського університету (1863–1885).

Попов Євген Олексійович
(08.03.1899 – 06.06.1961)

120 років з дня народження академіка АМН СРСР, відомого вченого-психіатра, завідувача кафедри психіатрії 1-го ХМІ (1932–1940).

Квітень

Венедіктів Олександр Савич
(22.04.1799 – 1882)

220 років з дня народження професора анатомії Харківського університету, завідувача кафедри анатомії, фізіології, судової медицини та судової поліції (1829–1835).

Почепцов Валентин Георгійович
(04.04.1919 – 1994)

100 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри факультетської терапії ХМІ (1965–1982), декана лікувального факультету (1966–1971).

Топузов Вадим Сергійович
(05.04.1929 – 15.05.1991)

90 років з дня народження відомого вченого-хірурга, завідувача кафедри дитячої хірургії ХМІ (1970–1991).

Травень

Цейтлін Олександр Захарович
(30.05.1894 – 17.03.1985)

125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедр загальної (1934–1941) та факультетської хірургії (1941–1970) ХМІ.

Черкес Олександр Ілліч
(14.05.1894 – 25.09.1974)

125 років з дня народження академіка АМН СРСР, заслуженого діяча науки УРСР (1946), фундатора нових наукових напрямків у фармакології і токсикології, завідувача кафедри фармакології ХМІ (1930–1944).

Червень

Матвєєва Віра Федорівна
(16.06.1904 – 1979)

115 років з дня народження
завідувача кафедри акушерства
та гінекології ХМІ (1953–1969).

Мельников Олександр Васильович
(30.06.1889 – 27.05.1958)

130 років з дня народження академіка АМН СРСР (1948), заслуженого діяча науки РРФСР (1943), завідувача кафедр оперативної хірургії і топографічної анатомії (1923–1930), загальної хірургії (1930–1932), госпітальної хірургії (1933–1939) та факультетської хірургії (1939–1940) ХМІ, організатора першого в СРСР онкологічного диспансеру (1928).

Певзнер Олександр Данилович
(02.06.1894 – 07.07.1970)

125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, першого завідувача кафедри дитячих інфекційних хвороб ХМІ (1945–1964).

Липень

Бокаріус Микола Миколайович
(10.07.1899 – 02.11.1966)

120 років з дня народження видатного вченого-судового медика, блискучого лектора, та-лановитого педагога, завідувача кафедри судової медицини (1931–1961).

Коган-Ясний Віктор Мойсейович
(16.07.1889 – 20.07.1958)

130 років з дня народження широко відомого вченого-терапевта, автора вітчизняного інсуліну (1924), завідувача кафедри загальної терапії (1930–1932), кафедри внутрішніх хвороб (1932–1938), кафедри госпітальної терапії (1943–1953) ХМІ.

Рюмшина Єлизавета Петрівна
(14.07.1899 – 01.12.1981)

120 років з дня народження кандидата медичних наук, доцента, завідувача кафедри ортопедії ХМІ (1944–1946), організатора і завідувача кафедри ортопедії та травматології ХМІ (1958–1962).

Утєвський Арон Михайлович
(03.07.1904 – 03.09.1988)

115 років з дня народження видатного біохіміка, члена-кореспондента АН УРСР (1939), заслуженого діяча науки УРСР (1984), завідувача кафедри біохімії 2-го ХМІ (1932–1941), та ХМІ (1944–1975).

Фавр Володимир Володимирович
(17.07.1874 – 1920)

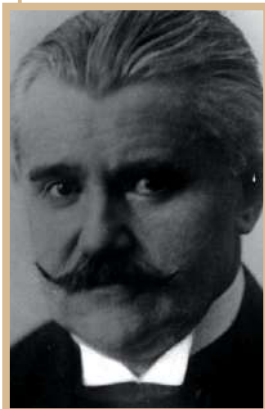
145 років з дня народження відомого гігієніста і маляріолога, завідувача кафедри гігієни Жіночого медичного інституту (1911–1920).

Серпень

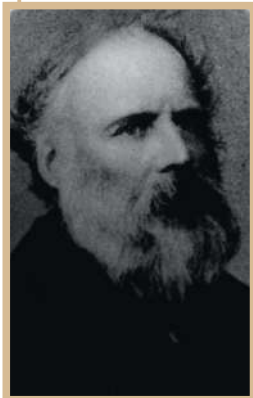

Браунштейн Овсій Петрович
(1864 – 16.09.1926)

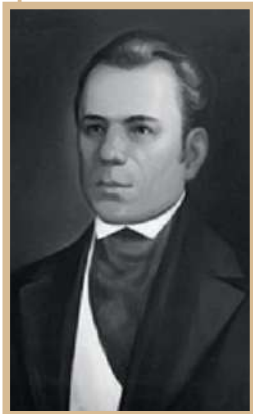
155 років з дня народження відомого вченого-офтальмолога, завідувача кафедри очних хвороб ХМІ (1924–1928), голови ХМО (1910–1918, 1921–1924).

Ванцетті Тит Лаврентійович **(1809 – 1888)**

210 років з дня народження доктора медицини та хірургії, директора хірургічної клініки Харківського університету (1838–1853), автора першої в Російській імперії операції оваріотомії (1848).

Єллінський Микола Іванович **(1799 – 1834)**

220 років з дня народження професора, завідувача кафедри хірургії Харківського університету, декана медичного факультету (1829–1830), ректора Харківського університету (1830–1833).

Ковалевський Павло Іванович
(1849 – 1923)

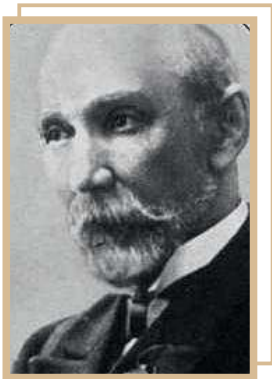
170 років з дня народження відомого психіатра, завідувача кафедри нервових і душевних хвороб Харківського університету (1877–1894), декана його медичного факультету (1889–1894).

Лейтес Самуїл Мойсейович
(1899 – 1972)

120 років з дня народження відомого патофізіолога-ендокринолога, заслуженого діяча науки РРФСР (1969).

Ломиковський Михайло Михайлович (1849 -)

170 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри лікарської діагностики з пропедевтичною клінікою (з 1892), декана медичного факультету (1901–1905).

Вересень

Наранович Петро Андрійович
(1804 – 08.05.1858)

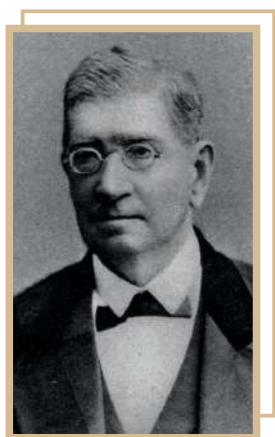
215 років з дня народження професора анатомії та хірургії, завідувача кафедри анатомії Харківського університету (1838–1853), директора хірургічної клініки Харківського університету (1853–1858).

Пенський Юліан Романович
(1859 – 1920)

160 років з дня народження новатора хірургічної техніки, завідувача кафедри госпітальної хірургії Харківського університету (1909–1920), останнього декана його медичного факультету.

Риндовський Григорій Семенович
(1814 -)

205 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри фармакології (1859–1862).

Светухін Михайло Іванович
(1864 -)

155 років з дня народження доктора медицини, приват-доцента кафедри лікарської діагностики та пропедевтичної клініки.

Шумлянський Павло Михайлович
(1754 – 1824)

265 років з дня народження видатного хірурга, першого керівника хірургічної клініки Харківського університету (з 1814), першого завідувача кафедри теоретичної хірургії і хірургічної патології (1805–1814), декана медичного факультету (1805–1806, 1808–1812, 1816).

Жовтень

Постоев Яків Якович
(21.10.1864 – 03.04.1929)

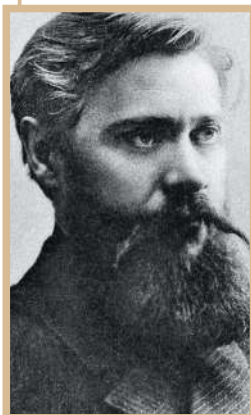
155 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри фармакології з рецептурою, токсикологією та вченням про мінеральні води медичного факультету Харківського університету та ХМІ (1912–1929), декана медичного факультету ХМІ (1924–1926).

Шаповал Володимир Іванович
(20.10.1924 – 24.09.2001)

95 років з дня народження професора, доктора медичних наук, заслуженого діяча науки України, засновника (1967) і директора (1967–2001) Харківського нефроурологічного центру, завідувача кафедри урології ХДМІ, ХДМУ (1968–1995).

Шатілов Петро Іванович
(04.10.1869 – 13.05.1921)

150 років з дня народження видатного терапевта, активного учасника організації охорони здоров'я, вищої школи і науки, завідувача кафедри факультетської терапії ХМІ (1918–1921).

Листопад

Трінклер Микола Петрович
(19.11.1859 – 10.08.1925)

160 років з дня народження заслуженого професора УРСР (1924), блискучого хірурга-новатора, завідувача кафедри хірургічної патології з десмургією і вченням про вивихи та переломи медичного факультету Харківського університету (1905–1913), кафедри факультетської хірургії ХМІ (1913–1925), вченого, який вперше у світовій і вітчизняній літературі описав вісцеральний сифіліс.

Грудень

Альперн Данило Овсійович
(15.12.1894 – 24.08.1968)

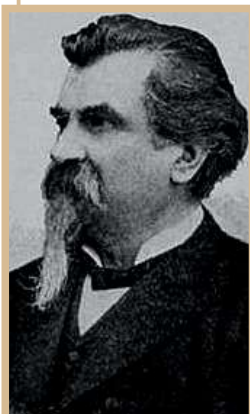
125 років з дня народження видатного вченого-патофізіолога, члена-кореспондента АН УРСР, заслуженого діяча науки УРСР (1947), завідувача кафедри патологічної фізіології ХМІ (1929–1968).

Деркач Василь Степанович
(21.12.1894 – 25.05.1975)

125 років з дня народження видатного мікробіолога та імунолога, члена-кореспондента АМН СРСР (1945), заслуженого діяча науки УРСР (1943), завідувача кафедри мікробіології ХМІ (1946–1971).

Лямбль Душан Федорович
(17.12.1824 – 25.02.1895)

195 років з дня народження відомого анатома, патологоанатома і терапевта, завідувача кафедри анатомії (1861–1867), засновника та завідувача кафедри патологічної анатомії (1867–1871), голови Харківського медичного товариства (1867–1868). Д. Ф. Лямбль першим виділив колові волокна циліарного м'яза ока, першим описав паразита *Lambliа intestinalis*, названого його іменем.

Ювілеї кафедр в 2019 році

- 135 років кафедрі клінічної анатомії та оперативної хірургії;
- 125 років кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки;
- 100 років кафедрі медичної біології;
- 95 років кафедрі фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я;

- 85 років кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології;
- 55 років центральній науково-дослідній лабораторії;
- 55 років кафедри мовної підготовки іноземних громадян;
- 45 років кафедри онкології;
- 45 років кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії;
- 40 років кафедри ортопедичної стоматології;
- 40 років кафедри терапевтичної стоматології;
- 25 років кафедри української мови, основ психології та педагогіки;
- 60 років кафедри філософії.